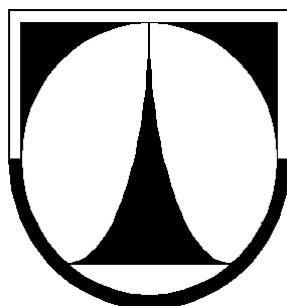

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta umění a architektury

Akademický rok: 2011/2012

**BAKALÁŘSKÁ
PRÁCE**

Marcela Hapalová

Téma: Město pod městem

Obor: Design – Design prostředí

Vedoucí bakalářské práce: Prof. Dr. Ing. arch. Bořek Šípek

Obsah.....	2
Prohlášení a anotace.....	3
1. Úvod.....	4
1.1. Inspirace	
2. Rozštěpení podzemí.....	5-6
2.1. Kolektory	
2.2. Historická sklepení	
2.3. Dopravní infrastruktura	
2.4. Potrubní pošta	
2.5. Pražské kryty	
2.6. Štoly	
3. Specifikace polohy.....	7-8
3.1. Představení vybrané oblasti	
3.2. Skutečné bohatství podzemní Prahy	
4. Historická analýza místa.....	8-12
4.1. Staroměstská radnice	
4.2. Staroměstské náměstí	
5. Idea konceptu.....	13-16
5.1. Obecný popis idey	
5.2. Realistická idea	
5.3. Vysvětlení konceptu	
5.4. Materiál	
5.5. Konkrétní architektura	
5.6. Získání informací	
6. Závěr.....	17
7. Zdroje.....	18
7.1. Poznámky	
7.2. Literatura, multimédia a internetové zdroje	
8. Přílohy	
8.1. Brožura	
8.2. CD s kompletním obsahem práce	

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci *Město pod městem* vypracovala samostatně pod vedením Prof. Dr. Ing. arch. Bořka Šípka a uvedla v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

V Liberci dne 15.5.2012

Anotace :

Téma mé bakalářské práce zní „Město pod městem“. Koncept by měl vysvětlit a naznačit, co skrývá temné podzemí města Prahy, co nám stále ještě přináší naše minulost a hlavně, čím nás stále ještě dokáže překvapit druhé město v podzemí, které je naší nedílnou součástí. Podobně jako na povrchu města Prahy se i v podzemí skrývá rušný život, jen to mnozí z nás netuší. Koncept naznačuje, jak má podzemí stále větší vliv na současný chod města a jak vypadá nynější pohled do podzemí Prahy.

1. Úvod

1.1. Inspirace

Největší inspirací pro mou bakalářskou práci se stala má záliba v historii a zájem o tajemství kolem nás. Projekt jsem začala tématem katakomby, protože mě celý život zajímají všechny skryté historické zajímavosti, které se nám postupně odtajňují. Díky mému zájmu jsem se dostala hlouběji a hlouběji do podzemí a získala o něm podrobnější informace. Tajemství se totiž skrývá všude kolem nás, v těch nejméně nápadných věcech i v nekonečném vesmíru, v dobách dávno minulých i v současném každodenním životě, v kolektivní fantazii i v srdci každého z nás. Dlouho jsem zkoumala místo, které bude pro můj projekt nazvaný „Město pod městem“ vyhovovat nejlépe. Po velkém odporu skrytého tajemství Pražského hradu jsem zjistila, že varianta Staroměstského náměstí bude ta nejzajímavější. Celý projekt provázely především administrativní a technické problémy, ale právě to mi pomáhalo jít dál. Svůj projekt jsem navrhla tak, abych lidem ulehčila od těchto problémů. Po absolvování prohlídky podzemí Staroměstské radnice jsem byla jasně přesvědčena, že tohle je to správné místo pro mou práci, protože skrývá nemalé tajemství. Jen doufám, že se mi podaří lidem aspoň částečně nastínit kousek z toho, co je nám stále skryto a čím nás stále ještě dokáže překvapit druhé město pod Prahou.

2. Rozštěpení podzemí

2.1. Kolektory

Praha je krásné, velmi zachovalé historické město, jehož krásu obdivuje statisíce turistů. Svůj historický ráz si město udržuje také díky budování rozsáhlé sítě kolektorů pod městem, jimiž vedou pod metropolí životně důležité sítě. Ulice si tak bez zbytečného kopání mohou uchovat svoji dosavadní podobu. Tato neviditelná architektura skrytá pohledům běžného života pomáhá přenést město do budoucnosti, ve které se nestává historickou kulisou, ale živým originálem schopným dalšího rozvoje. Kolektory jsou podzemní liniové tunely, umístěné pod úrovní terénu, nacházejí se v hloubkách od 11 až do 45 metrů pod úrovní půdy. V těchto tunelech, které jsou průchozí, jsou umístěny a uloženy všechny inženýrské sítě, které se v dané lokalitě nacházejí. Inženýrské sítě jsou jednak potrubní, tzn. horkovody, plynovody, vodovody, jednak i všechny kabelové sítě vysokého napětí. Nacházejí se zde telekomunikační kabely, kabelové televize, internet a kanalizace. To vše pod úrovní terénu, v tubusech, které zajišťují nezbytný chod celého města.

2.2. Historické sklepení

V metropoli se nachází velmi dlouhá řada zachovalé historické architektury přímo pod povrchem Prahy. Nalezneme zde mnoho církevních objektů, krypt, románských a gotických sklepů či katakomb. Lehce se zmíním i o mnoha stovkách zasypaných studní, které byly budovány již za vlády Karla IV., především se jedná o oblast Pražského hradu a Starého Města.

2.3. Dopravní infrastruktura

Městskou podzemní dopravu dělíme na dva typy, první typ je městská hromadná doprava, jako je metro a vlak, druhým typem jsou dopravní stavby také vedené v podzemí a to silniční tunely. Nachází se v různých hloubkách sahající až ke sto metrům, které se proplétají jako tepny pod kůží, nemají žádný začátek ani konec.

2.4. Potrubní pošta

Potrubní pošta je dnes jedinečný dochovaný potrubní systém v celém světě. První trasa potrubní pošty byla u nás vybudována již v roce 1887. Celková délka vybudovaných tras je asi 55 kilometrů po celém městě, protínajících 24 stanic potrubní pošty.

2.5. Pražské kryty

V Praze se nacházejí kryty vojenské, protiatomové či civilní ochrany, které jsou vybudované po celém městě za účelem rychlého úkrytu obyvatelstva v nebezpečí. Podzemní kryty u nás začaly vznikat v době hrozby všeobecného ohrožení. V době studené války se v městech tyto kryty velmi rozmohly díky strachu z možných útoků. Ve velkých městech patří kryty k hlavnímu typu zajištění přežití v tísni. Ne každý ví, že se na území hlavního města Prahy nachází více než osm set pravidelně kontrolovaných krytů, jejichž kapacita úkrytu je až šest set tisíc lidí.

2.6. Štoly

Štola je specifická podzemní stavba tunelovitého druhu. Jedná se o podzemní tunel či prostor určený ke sběru vodovodních a kanalizačních tunelů. Za nejznámější vodovodní přivaděč je v Praze považována Rudolfova štola, vybudovaná v 16. století pro zásobování královské obory v délce jednoho kilometru.

3. Specifikace polohy

3.1. Představení vybrané oblasti

Po dlouhém zkoumání a analýze celku podzemí Prahy jsem byla nucena, díky velkému rozsahu práce svůj výběr zúžit na podzemí Staroměstského náměstí. Pro obhajobu místa se zde nachází velké množství skrytého podzemí pod městem, nalezneme zde jak historické části, tak moderní úkazy vědy zvané kolektory, tunely městské hromadné dopravy metra i neméně zajímavou cestu vzniku historického náměstí. Nachází se zde tedy velké seskupení téměř všeho, co lze v podzemí nalézt.

3.2. Skutečné bohatství podzemní Prahy

V Praze existuje asi tři tisíce historických budov a jistě každá třetí má starodávné sklepení. Ve středověku neexistovalo žádné velké propojení podzemí, teprve od renesance, kdy se opět šíří znalosti antického stavitelství, se objevují nízké klenuté stoky a izolované štolky. V současné době existují v zaalpském pásmu střední a západní Evropy jen dvě velká významná města s románským sklepením, a to v Řevně a právě v Praze. Mluvíme-li o románských sklepech, ve skutečnosti myslíme přízemí románských domů, které se při zvyšování městského terénu dostalo do dnešního podzemí. Záplavy způsobené Vltavou představovaly pro Prahu vždycky velké nebezpečí. Již v polovině 13. století docházelo zvláště na Staroměstském náměstí k zvyšování terénu o 3-4 metry. Ve 14. století se dodatečně upravovala výška celého Staroměstského náměstí na výšku 4,5 metru. Ve skutečnosti se stávající úroveň ulic zvedla a pohřbila sklepy a přízemí staré Prahy. Málokdo i teď ví, že základy města jsou ukryty hluboko pod úrovní terénu. V podzemí Prahy se nyní schovávají původní fragmenty středověkého města. Když město zvyšovalo úroveň terénu, navezlo do těchto prostor tuny zeminy, šterku a odpadků. Z původních prvních pater se stal suterén, kde byly přidány oblouky a klenby, aby pomohly přenést váhu domů na povrch vydlážděných ulic a původní okna byla zaslepena. Teprve až se do těchto podzemních prostor podíváte osobně, pochopíte, jak bylo těžké to celé postavit, a uvědomíte si, že jste obklopen obrovskou historií čišící z každého základního pilíře. Středověký či raně novověký sklep plnil více funkcí než současná sklepení. V románské době, kdy každý dům byl svým způsobem pevností, bylo

zvykem, že každý sklep měl i svou vlastní studnu. V gotice, kdy se stavby stavěly do uličního typu, se již studny hloubily za domem a ne uvnitř domu. Protože se domy rozrůstaly, pohlcovaly nezastavěné prostory a to právě i ty se studnami. Historické analýzy Prahy udávají množství studní dosahující k šesti tisícům. Později v období válek byly studny zasypávány nebo se z nich staly jímky.

4. Historická analýza místa

4.1. Staroměstská radnice

Staroměstská radnice prochází od 14. století až do dnešní doby složitým stavebním vývojem, jenž dosud není ukončen. Roku 1945 němečtí vojáci rozstřílí sice vznosnější část staroměstské radnice, zato ale jinak méně hodnotnou vstupní část budovy. Podzemí staroměstské radnice asimiluje s podobou na povrchu a v průběhu staletí se radnice rozšiřovala o nové domy a tím i o nové podzemní prostory, které byly navzájem propojeny. Po jejím vybombardování se trosky odklidily a nakonec se celá severní část zbourala a zůstaly z ní pouze do dneška utajené podzemní části.

4.2. Staroměstské náměstí

Praha, rozmanité a tajemné město, inspirovalo Kafku k tvorbě pesimistických, surrealistických děl a Mozartovi pomohla napsat vzdušnou a lehkou hudbu Pražské symfonie. V samém srdci matičky Prahy se rozprostírá starobylé Staroměstské náměstí. Nachází se v historickém centru města a je obklopeno městskými domy. V dobách minulých bylo svědkem slavnostních korunovačních průvodů, mnoha vzpour obyvatel města i krutých poprav.

Při podrobném zkoumání uliční dlažby uvidíte vedle sebe dva zlaté pásy, které vyznačují průběh pražského poledníku. Pověst praví, že pokud projdete po těchto zlatých pásích a budete si v duchu něco přát, tak se vám to splní.

Nedaleko se nacházejí pozůstatky Mariánského sloupu, který vznikl jako památka a poděkování za obranu před Švédy na podzim roku 1648. Později na podzim roku 1918 po vzniku samostatného Československa byl rozvášněným davem svržen, díky viditelnému symbolu svrženého habsburského režimu. Nyní jako symbol historie, ať již dobra či zla, je zde vložen do dlažebních kostek památný zlatý čtverec, dokazující přítomnost sloupu.

Jedny z nejdůležitějších prvků Staroměstského náměstí jsou domy, obklopující uprostřed stojící Staroměstskou radnici. Radnice starého města je snad nejznámější budova Staroměstského náměstí. V roce 1338, kdy král Jan Lucemburský daroval Praze královskou

zakládací listinu, se stala radnice středem městské samosprávy. V průběhu 15. století byly na věži namontované slavné pražské věžní hodiny, nainstalované v jižní části Staroměstské radnice. Staroměstský orloj jsou astronomické hodiny, jedna z nejznámějších pamětihodností Prahy. Při stavbě Pražského orloje vzniklo mnoho pověstí, podle jedné z nich pražská rada přikázala oslepit tvůrce astronomických hodin mistra Hanuše, aby napříště nebyl schopen zopakovat svoje dílo. Smutný a naštvaný mistr Hanuš zničil i poslepu mechanismus hodin a obnovit se je podařilo teprve po půl století. Nejstarší části orloje byly vytvořeny v roce 1410. Kalendářní kola a alegorické figury byly přidány skoro o století později. Denně každou celou od deváté hodiny ranní do deváté hodiny večerní čeká turisty na náměstí neobvyklé představení. V horní části hodin se otevírají dveře a naskytne se pohled na figury dvanácti po sobě jdoucích apoštolů. Dle pražského orloje je možné určit i místní pražský čas, fázi měsíce, počet hodin do západu slunce a mnohé jiné.

Na dlažbě vedle hlavní radnice se nachází 27 křížů se symboly meče a trnové koruny. Právě tady se rozloučilo se životem 27 účastníků vzpoury proti panování dynastie Habsburků.

Na náměstí se nacházejí dva majestátní kostely. Kostel Matky Boží před Týnem, jedna z nejznámějších gotických katedrál v Evropě. V období husitských válek se právě zde shromažďovali stoupenci mistra Jana Husa a později se katedrála stala hlavním kostelem kališníků. Kališníci, umírnění husté, se liší od ortodoxních katolíků tím, že oni žádali přijímání nejenom chlebem, ale také vínem. Uvnitř Týnského kostela se nacházejí nejstarší pražské varhany vyrobené v roce 1673 německým mistrem, také hrob Tycha de Brahe, dánského astrologa, který sloužil na dvoře císaře Rudolfa II..

Kostel svatého Mikuláše, jeden z nejlepších příkladů architektury pozdního baroka, mnohokrát přecházel z rukou do rukou, byl i farním chrámem starého města, benediktinským kostelem, skladem i koncertním sálem. V roce 1871 získala kostel ruská pravoslavná církev a od roku 1920 se stal hlavním kostelem Církve československé husitské.

Na Staroměstském náměstí nenaleznete žádnou stavbu podobnou jiné. Praktický každý dům na náměstí má svou vlastní zajímavou historii a originalitu. Palác Golz-Kinských je považován za nejkrásnější rokokovou stavbu v Praze. Dům vznikl jako většina budov na Staroměstském náměstí spojením tří menších staveb roku 1508. Na konci 19. století v jedné z částí paláce sídlilo německé gymnázium, které navštěvoval Franz Kafka. V pravé části domu se nacházel obchod jeho otce. Od roku 1949 patří palác Národní galerii. Uskutečňují se

zde zajímavé výstavy, jsou zde uchovávány rytiny a kresby Dürera, Rembrandta a Picassa. Muzeum vlastní největší sbírku kreseb a grafiky na světě.

Třípatrový věžový palác domu U Kamenného zvonu byl vybudován ve 13. století a je jednou z nejstarších budov v Praze. Považuje se za nejcennější gotický pražský dům. Kdysi zde žil král Jan Lucemburský, nyní se zde konají výstavy a koncerty.

V domě U Zlaté koruny se nacházela lékárna, má se za to, že rodu jejich vlastníků daroval privilegia samotný král Karel IV. V 19. století zde byla otevřena kavárna, jejími stálými hosty byli četní čeští spisovatelé.

V domě U Bílého jednorožce se nacházela další lékárna, její název měl jistě symbolický význam. Dívka krotící jednorožce je alegorií alchymistické svatby, jelikož každý lékárník za starých časů byl tak trochu alchymistou. Na konci 19. století tento dům zakoupil knihkupec Alexandr Storch a rozhodl se ho nechat přestavět a opravit. Zajímavostí je, že při bourání jedné ze stěn v mezipatře byla nalezena malá kaplička s výklenkem, v jejíchž středu stál stůl a na něm byl položen meč. Dosud není známo, kdo zazdil kapličku a ponechal tam zbraň.

V domě U Zlatého jednorožce byla v roce 1781 otevřena první čítárna v Praze, určená pro čtení časopisů. Zde se také nacházel hotel, ve kterém strávil několik týdnů Ludwig van Beethoven. S touto budovou je spojen ještě jeden významný skladatel, který zde v roce 1848 otevřel hudební školu, a to Bedřich Smetana, zakladatel české klasické hudby.

Dále máme na Staroměstském náměstí velmi významný dům pojmenovaný U Minuty. Má se za to, že název tohoto domu U Minuty je odvozený od českého slova municiozní, to znamená drobný, a proto U Minuty. Hovoří o tom, že se v domě prodával tabák namletý na drobno a jiné drobné zboží. Podle jiné verze se zde kdysi nacházela prodejna tabáku nizozemského obchodníka Minuita, který se proslavil tím, že v roce 1626 koupil od indiánů území dnešního New Yorku.

V dalším domě pojmenovaném U Kamenného stolu strávil dětství spisovatel Franz Kafka, dům obdržel svůj název díky znaku kamenného stolu, který byl symbolem penězemence. Kdysi se dům také jmenoval U Měny. V roce 1910 a 1911 v této budově přednášel Albert Einstein, má se za to, že právě tady poprvé veřejně formuloval svoji teorii relativity.

V domě U Rytíře Kryštofa se nachází obchůdek se starožitnostmi, replikami zbraní a zbrojí od ranného středověku až do 19. století. Obchod byl založen bratry Kryštofovými, poradci historických epizod v hraných filmech. Podílely se na výrobě známých filmů jako Příběh rytíře, Blade II a Aidaho.

V samém centru náměstí byl v roce 1915 postaven pomník českému národnímu hrdinovi Janu Husovi. Spory o tom, kde přesně má být tento pomník umístěn, trvaly celých 13let. Od počátku bylo plánováno, že Hus bude vyobrazen jako trpící v ohni, ale uskutečněný výsledek byl méně konzervativní návrh v secesním stylu. V roce 1926 se v podloží pomníku objevily dva flambony, ke kterým byl zaveden plyn. Oheň se měl zapalovat ve sváteční dny jako vzpomínka oběti Jana Husa. Pomník definitivně uhasnul během druhé světové války, kdy byl značně poškozen. Vybuchlo vedle něj několik bomb, přičemž jedna z nich na schodech pomníku. V současné době je čelní část sochy poškozena, plastové části ztraceny a dovnitř pomníku se dostává voda. Z tohoto důvodů se pomník šetrně a pečlivě renovuje. Rovněž se nyní diskutuje o možnosti obnovení flambonů, ve kterých by hořel oheň.

5. Idea konceptu

5.1. Obecný popis idey

Jak jsem již zmínila, téma mé bakalářské práce je velmi spjato s historií a životem celého hlavního města Prahy. Pracovala jsem především s prolínáním historie a současnosti podzemí města. Rozdělila bych to na dva hlavní celky, jeden zahrnuje život na povrchu města, který každý z nás prožívá denně sám na vlastní kůži, tak i ten druhý je velmi důležitý, někdy i dokonce nejdůležitější. Díky tomu, že ho nevidíme a nezažíváme, neznamená, že neexistuje. Hlavní ideou je naznačit a ukázat právě tento druhý život, který se nachází pod kůží města a díky kterému jsme mohli jak v historii, tak i dnes prožívat své životy. V dnešním podzemí se nacházejí tepny, žíly a cévy města, které pomáhají proudění života na povrchu. Jizvy města se nacházejí tady dole pod chodníky, jsou uzavřeny a zapomenuty. Všude po Praze můžete nalézt stopy minulosti, dokonce ani Pražané mnohdy netuší, kolik je toho skryto pod povrchem ulic, na kterých prožívají své životy.

5.2. Realistická idea

Díky mému výběru místa se naskytla otázka, zda má práce bude čistě utopistická, nebo bude tak nenápadná až skrytá, jako samo podzemí, aby se dala zrealizovat na tak významném a známém místě jako je Staroměstské náměstí. Mé rozhodnutí bylo jasné, po mnoha nerealizovaných soutěžích na zmíněném náměstí, které se nedostaly dále než na papíry architektů či studentů, jsem zvolila jasnou, ale realistickou myšlenku. Forma a idea musí být jednoduchá, ale vystihující jasně a rázně důležitost obou stran Staroměstského náměstí, ale nesmí příliš zasáhnout do krásy historického centra. Jedná se o koncept patnácti trubíc směřujících do jádra podzemí Staroměstského náměstí, naznačující hloubku kořenů rostlin, stromů a celého bytí nahoře. Kořeny prorůstají skrz, hlouběji a hlouběji do půdy v podzemí a jen díky a skrze ně může být život nahoře tak krásný, vzrůstající a plný energie. Tak jako strom má své kořeny mohutné, veliké a dlouhé, tak i koruna tyčící se na povrchu je mohutná a plná života. Tak i domy, silnice a chodníky mají své mohutné a důležité kořeny v podzemí, které zajišťují stabilitu a rovnováhu celé existence na povrchu.

5.3. Vysvětlení konceptu

Hlavní myšlenkou je vyvolání vlastní představy pozorovatele a rozvíjení pocitů z nových informací jednotlivce. Chtěla jsem lidem vytvořit něco úplně nového, co neznají, co by je mohlo zaujmout. Chtěla jsem vytvořit „poetickou procházku“ toho, co je nedílnou součástí Staroměstského náměstí, o tom co neznají a nemohou si prohlédnout nebo vyfotografovat na památku, ale různými smysly vnímat a právě to si zapamatovat.

Na Staroměstském náměstí jsem rozmístila patnáct trubek směřujících do podzemí. Každá z nich bude jinak dlouhá a bude směřovat k jinému zajímavému místu pod povrchem náměstí. Dlouhé duté trubice budou děleny na tři úrovně vnímání.

Jedna část bude zrková, informace poskytne psaným textem. Trubka bude vystupovat na povrch do výšky jednoho metru a bude obsahovat informace týkající se hloubky roury v podzemí.

Druhá část bude sluchová, zde budou použity zvukové efekty a to ve výšce padesáti centimetrů na povrchu, aby si i dospělí mohli pokleknout a poslechnout zvukový efekt vystupující z trubky.

Poslední třetí část bude vjemová, bude zde proudit vzduch, teplo či světlo z podzemí na povrch a bude výškově srovnána s povrchem náměstí.

5.4. Materiál

Hlavním materiálem duté trubky by byl kov, železná kovová trubice, která dokáže udržet pevnost v celé délce projektu, kov, který umí přenášet zvukový efekt v celé hloubce a i takový kov, kterým dokáže proudit vzduch i světlo. Povrch bude lesklý a především hladký, aby nic nebránilo prostupu všech těchto efektů. Každá trubice bude v celé své délce zapuštěna na předem vyprojektované místo a do přesně spočítané hloubky tak, aby maximálně plnila svou funkci.

5.5. Konkrétní architektura

Zvolených patnáct trubic dělíme do tří skupin po pěti trubkách podle již zmiňovaného systému.

1. Skupina – sluchová

První tyč bude v hloubce - 3 metrů a bude z ní vycházet zvuk zvonku, který značí bývalý vstup do radnice.

Druhá roura bude sahat do hlubší vzdálenosti, a to k zasypané studni na úrovni - 6 metrů. Bude vystupovat na povrch a bude z ní znít zvuk kapající vody.

Třetím zvukem bude klapot koňských kopyt ozývající se po původní linii náměstí v - 4,2 metrů hloubky.

Čtvrtá zvuková roura vede do hlubin – 35 metrů, kam vedou koleje metra a s tím je spojený i zvuk vystupující na povrch, a to zvuk projíždějícího vozu.

Pátá tyč je umístěná vedle radnice, vydává zvuk vody a je zapuštěna do hloubky - 4,5 metrů, kde před osmi sty lety protékal potok.

2. Skupina – zraková

První trubice bude -3,35 metrů dlouhá a bude směřovat k bývalému přízemí domů, ze kterých se po zvýšení terénu stal suterén.

Druhá trubice bude vést do hloubky - 4,5 metrů k původní linii náměstí, v té době zvané Staré tržiště.

Třetí tyč vede pod povrch k úpatí Staroměstské radniční věže do hloubky - 7 metrů.

Čtvrtá tyč značí tu největší hloubku na Staroměstském náměstí, a to stejnou jako má radniční věž, proudí až do hloubky - 50 metrů pod povrch.

A poslední pátá tyč, vede k nejhlubšímu kolektoru na náměstí a ten je umístěný v podzemí v hloubce - 30 metrů.

3. Skupina – vjemová

První roura, která vede k povrchu náměstí, je zapuštěna do hloubky – 35 metrů k tunelu metra. Projíždějící vůz metra před sebou tlačí vzduch a ten je tenkou trubkou vháněn nahoru na náměstí, kde se dostává na povrch.

Druhá díra je dlouhá – 13 metrů, vede ke kolektoru CII. a díky ní jde vidět světlo, které zajišťuje druhý život pod zemí.

Třetí trubice vede k bývalé Krocínové kašně Starého rynku z roku 1526. Byla o 2 metry níže, než je stávající povrch. Historie praví, že stála pouze o jeden groš méně než Karlův most.

Čtvrtá tyč vede do původního gotického vězení a žaláře v – 7 metrech pod povrchem a díky ní vychází z podzemí zatuchlý zápach.

Pátá roura vede k bývalému morovému sloupu, který byl postaven v roce 1648, který před svým zbouráním čněl do výšky 22 metrů. Také tato tyč směřuje do 22 metrů, pouze s tím rozdílem, že vede do podzemí, abychom nezapomněli na tak důležitý bod Staroměstského náměstí.

5.6. Získání informací

Nabízí se otázka: „ Jak získat informace o této architektonické pohádce? “ Princip je jednoduchý. V cizím městě také netušíme, co bychom chtěli vidět a co zažít, tak si koupíme průvodce, který nám popíše hlavní indicie a informace o místě, které nás zajímá. A na stejném principu a systému to bude fungovat i u tohoto projektu. Neměla jsem v plánu zkomplikovat a narušovat procházejícím, spěchajícím nebo pracujícím lidem život, a právě proto jsem chtěla celý projekt zjednodušit tak, aby byl nenápadný až skrytý, jako právě samo podzemí. Na informacích nebo v knihkupectví si můžete zakoupit průvodce „Města pod městem“, který vám zodpoví všechny otázky tohoto projektu. Bude obsahovat všechny příběhy ukryté pod povrchem Staroměstského náměstí a v obrazové části nastíní a zdokonalí vaši představu, kterou si odnášíte z tohoto projektu.

6. Závěr

Závěrečný výsledek mého návrhu by nejlépe posoudili lidé, kdyby si ho mohli vyzkoušet sami na zrealizovaném projektu. To však v budoucím čase nebude možné, ale kdo ví, třeba za pár let bude vše jinak. Doufám, že budoucnost bude stejně působivá jako minulost.

„Podobně jako na povrchu existuje povrchová Praha, v podzemí pod ní se rozprostírá město jeskyní, sklepení, krypt a kanálů. Má-li k něčemu blízko, pak to je podvědomí města. Obě města mají své památky a svá pravidla. V podzemí nelze žít, ale je za potřebí o něm alespoň vědět a jednou za čas si tohle vědomí osvěžit pobytem v jeskyni, starém dole, dávném sklepení, v románské kryptě či hrobce. Jinak má člověk sice dojem, že žije, ale ve skutečnosti se jenom něčemu vyhýbá.“ ^[1]

Přála bych si, aby lidé nezapomínali na svou historii, na odkazy minulosti a vážili si všeho, co nám tady z historie zůstalo. Pokusili se chránit historické poklady, jak ty skryté pod povrchem, tak i ty vzrostlé na povrchu. Věřím, že mnoha lidem projekt otevře aspoň část z toho, co mně dala tato bakalářská práce a dovolím si k úplnému závěru dodat citát německého velikána J. W. Goetha :

*„ Ve skalách, kopcích, roklich zarostlých,
kde vzduch hor etérem se nasytí,
v uzounkých štolách, šachtách nejhlubších,
světlo hledat, jež ducha rozsvítí.“* ^[2]

7. Zdroje

7.1. Poznámky

^[1] Citace: Václav Cílek, Milan Korba, Martin Majer – Podzemní Praha – Eminent
2008

^[2] Citace: Johann Wolfgang von Goethe

7.2. Literatura, multimédia a internetové zdroje

Václav Cílek, Milan Korba, Martin Majer – Podzemní Praha - Eminent 2008

Karel Pokorný – Hrad a chodba tajná... - BB art 2003

Karel Pokorný –Praha- BB art 2005

Wikipedia: Otevřená encyklopedie [online]

Historické podzemí českých zemí - [www.ccv.cz]

Protiatomová Praha - [www.prazskyhytrak.cz]

Útvar rozvoje hlavního města Prahy [www.geoportalpraha.cz]

Prague City Line [www.praguecityline.cz]

Mapy Prahy [www.mapy.cz]

Archeologický ústav AV ČR Praha, v.v.i. [www.arup.cas.cz]

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

HAPALOVÁ MARCELA

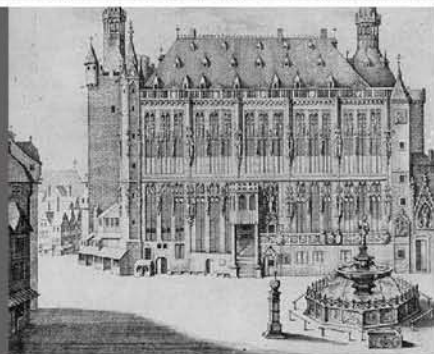
MĚSTO POD MĚSTEM

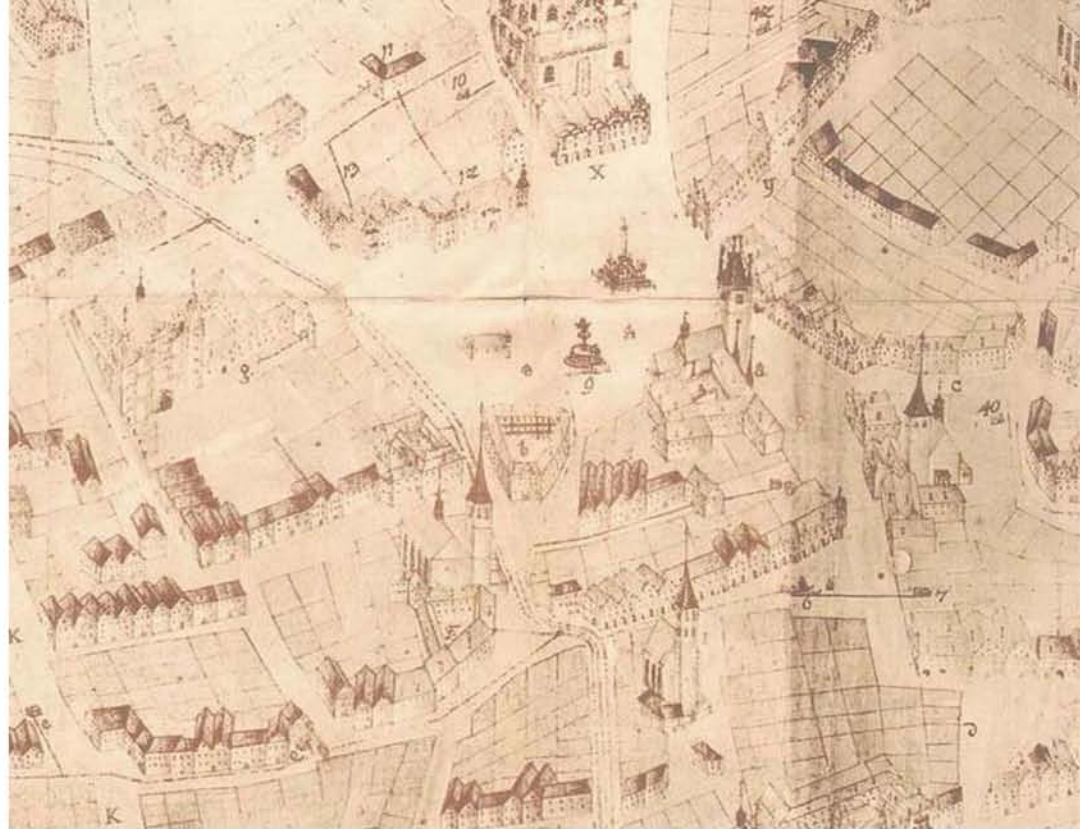
OBSAH

OBSAH
HISTORICKÝ POHLED
NYNĚJŠÍ POHLED
KONEČNÝ NÁVRH
PRŮVODCE NÁMĚSTÍM

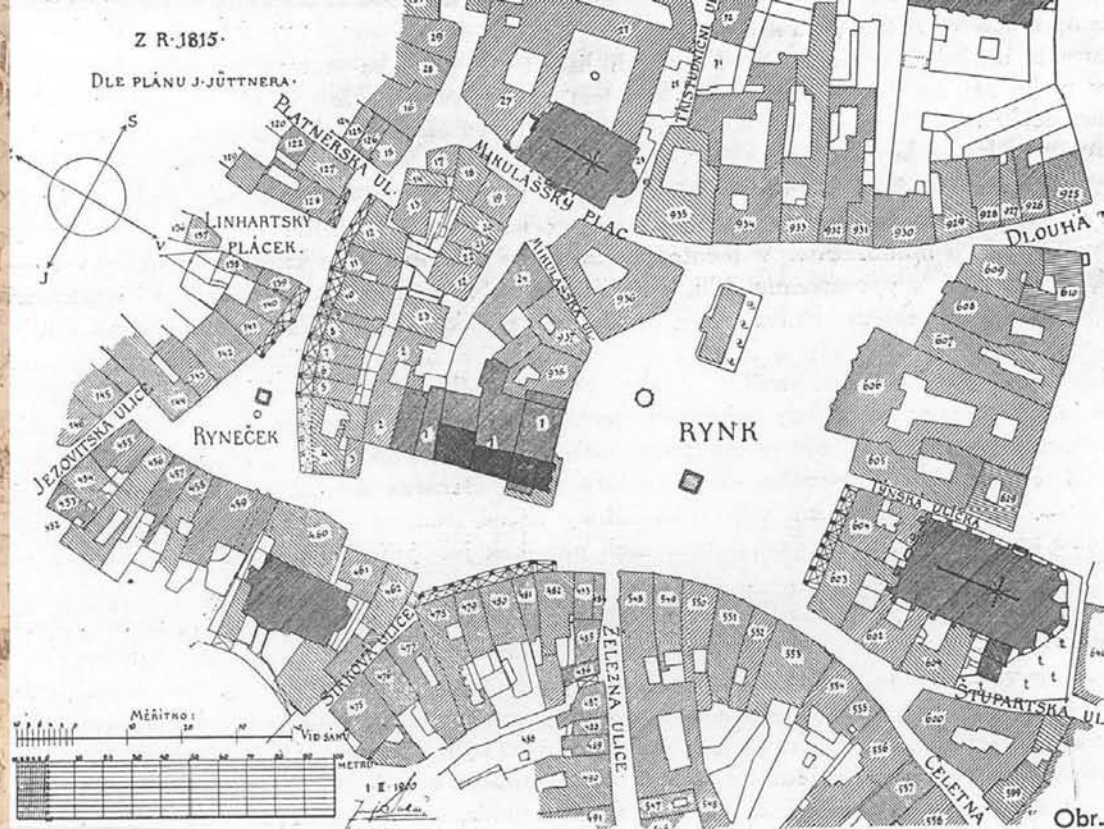
„MĚSTO POD MĚSTEM“ - PŘÍLOHY

**HISTORICKÝ POHLED NA
STAROMĚSTSKÉ NÁMĚSTÍ**

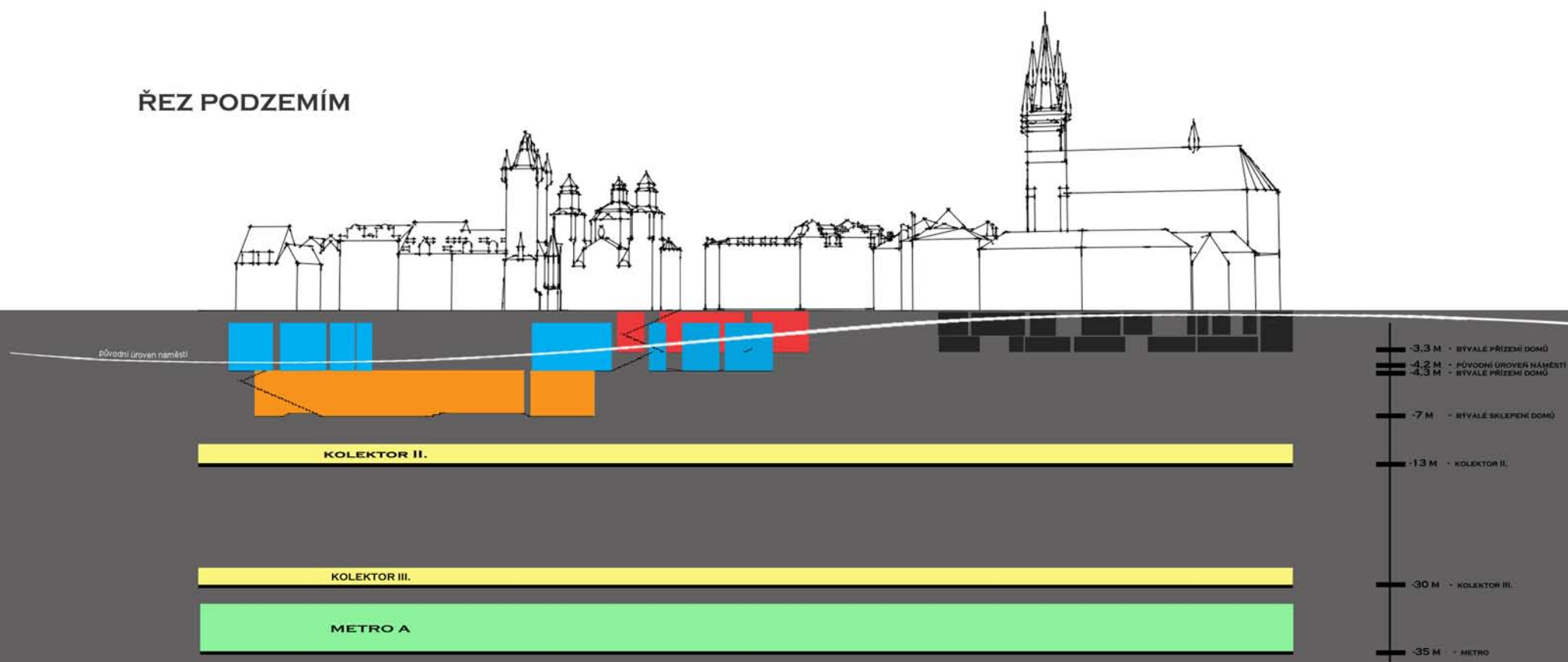

MAPA STAROMĚSTSKÉHO NÁMĚSTÍ ROKU 1729

MAPA STAROMĚSTSKÉHO NÁMĚSTÍ ROKU 1815

ŘEZ PODZEMÍM

PODZEMÍ STAROMĚSTSKÉHO NÁMĚSTÍ SKRÝVÁ VÍC NEŽ ČLOVĚK TUŠÍ

METRO

METRO TVOŘÍ V PRAZE ZÁKLAD SÍTĚ MĚSTSKÉ HROMADNÉ DOPRAVY. POD STAROMĚSTSKÝM NÁMĚSTÍM VEDE V HLOUBCE - 35 METRŮ POD POVRCHEM.

KOLEKTORY

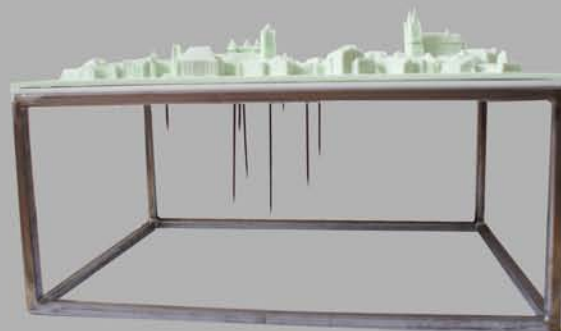
KOLEKTORY JSOU TUNELY VEDENÉ POD POVRCHEM V RŮZNÝCH HLOUBKÁCH, KTERÉ SLOUŽÍ K UKLÁDÁNÍ INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ. SLOUŽÍ NAPŘ. K ULOŽENÍ KABELOVÝCH ROZVODŮ, TELEKOMUNIKAČNÍ SÍTĚ ČI K POTRUBNÍ POŠTĚ. POD NÁMĚSTÍM VEDOU DVA, V HLOUBCE 13 METRŮ A 30 METRŮ POD POVRCHEM.

HISTORICKÉ PODZEMÍ

POD STAROMĚSTSKOU RADNICÍ SE NACHÁZÍ VELKÝ KOMPLEX HISTORICKÉHO SKLEPENÍ, KTERÝ SE ZDE ZACHOVAL Z MINULOSTI. PRŮBĚHEM STALETÍ SE RADNICE ROZŠÍROVALA A TAK SE ROZŠÍROVALO A PROPOJOVALO PODZEMÍ POD NÁMĚSTÍM. ZACHOVALO SE I PODZEMÍ DNES JIŽ ZBOURANÉ ČÁSTI RADNICE, KTERÉ JE STÁLE JEŠTĚ UTAJENO. V PODZEMÍ NÁMĚSTÍ SE NACHÁZÍ 18 810 M² PODZEMNÍCH CHODEB, SKLEPŮ A TUNELŮ.

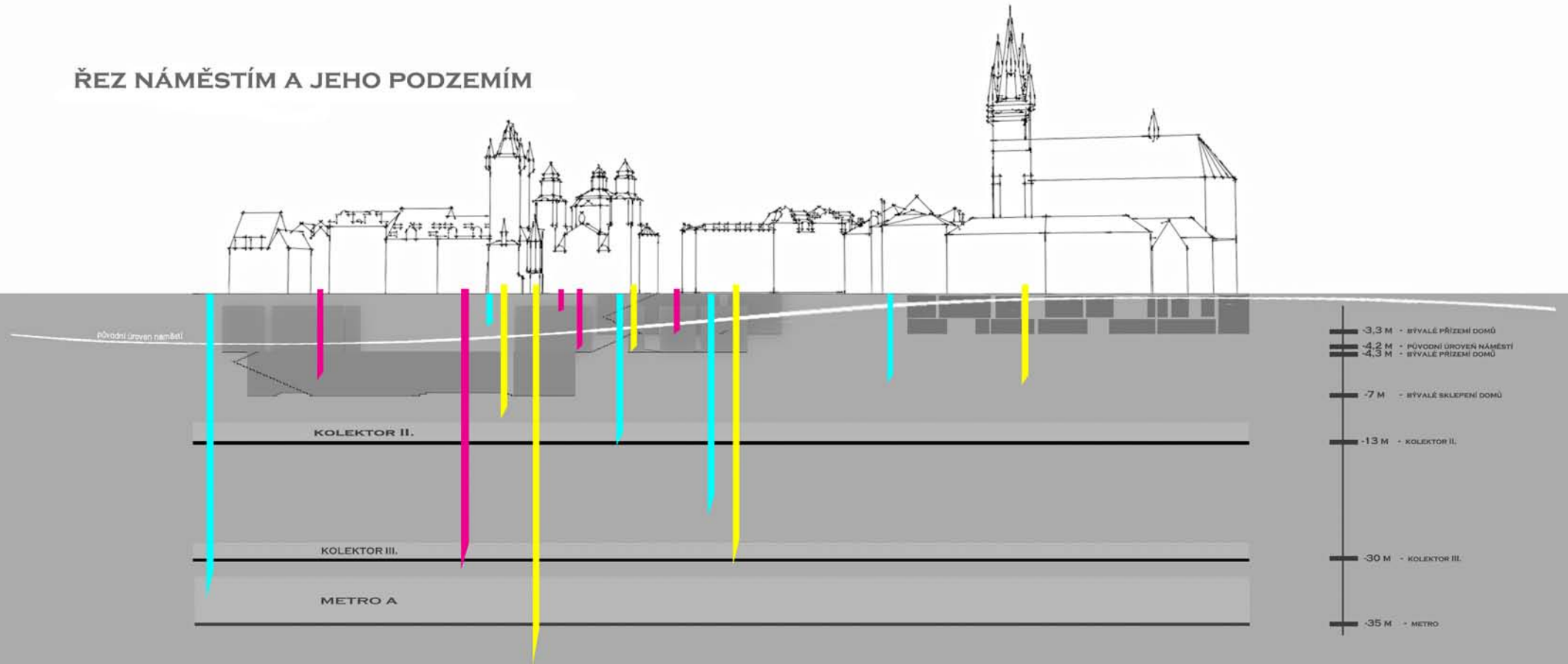
FOTOGRAFIE MODELU

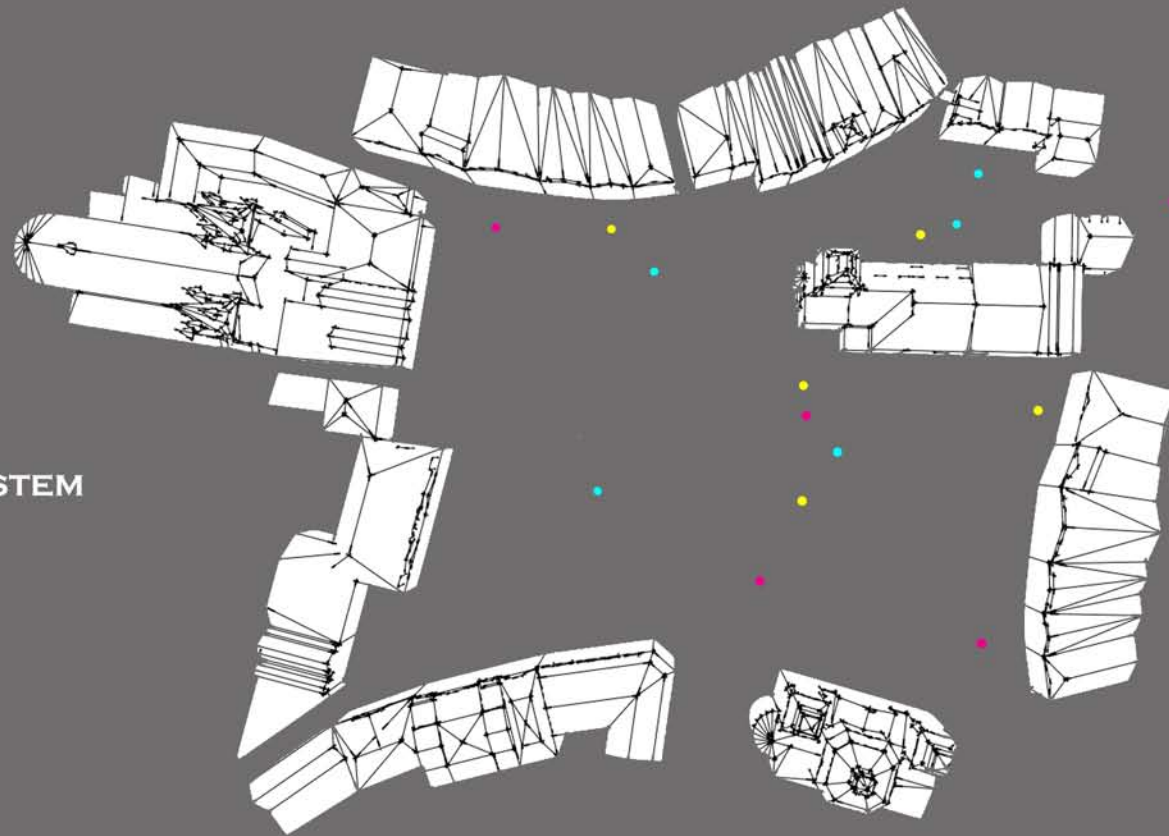
MĚSTO POD MĚSTEM

ŘEZ NÁMĚSTÍM A JEHO PODZEMÍM

MĚSTO POD MĚSTEM

1. SKUPINA ZRAKOVÁ

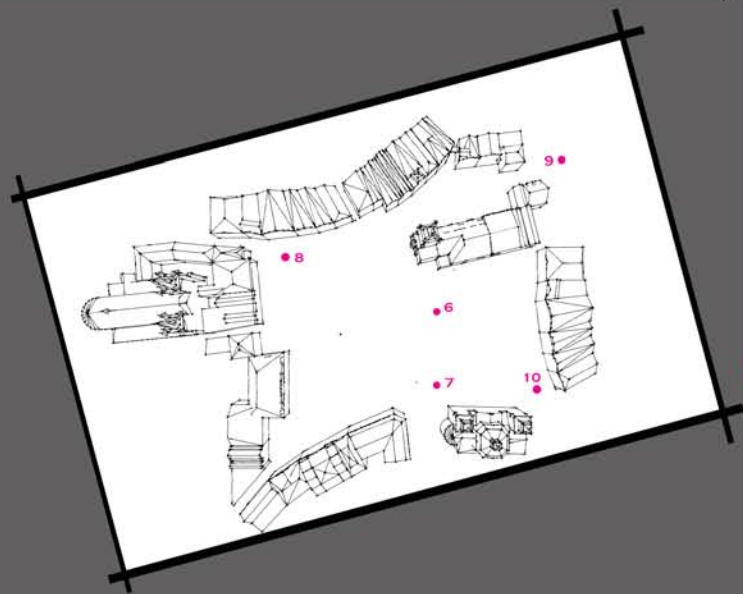

2. SKUPINA SLUCHOVÁ

3. SKUPINA VJEMOVÁ

1. SKUPINA

SLUCH

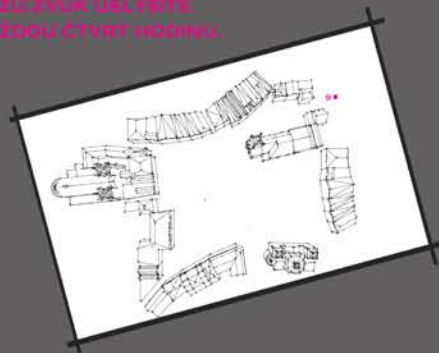
SLUCH

1. SKUPINA

PRVNÍ ČÁST JE SLUCHOVÁ. ZDE JSI MŮŽETE POSLECHNOUT ZVUK VYCHÁZEJÍCÍ Z KOVOVÉ TYČE. KAŽDÁ TRUBICE JE JINAK DLOUHÁ A SMĚRUJE K JINÉMU KONCI. NA POVRCHU JI ROZPOZNÁTE POOLE RŮŽOVÉ BARVY A DÍKY TOMU, ŽE VYSTUPUJE DO VÝŠKY 50 CENTIMETRŮ NA POVRCH. ABY SI I DOŠPĚLI MOHLI POKLEKNOUT A POSLECHNOUT ZVUKOVÝ EFEKT VYSTUPUJÍCÍ Z TRUBKY.

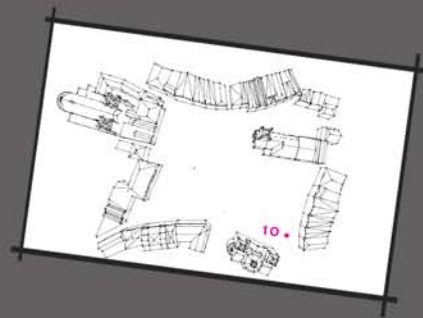

TATO ZVUKOVÁ ROURA VEDĚ DO HLUBIN – 35 METRŮ. KAM VEDOU KOLEJE METRA A S TÍM JE SPOJENÝ I ZVUK VYSTUPLUJÍCÍ NA POVRCH. JE TO ZVUK PROJEDEJÍCÍHO VOZU. ZVUK USLÝŠÍTE KAŽDOU ČTVRT HOODNU.

10

TYČ ČÍSLO 10 JE UMÍSTĚNA VEDLE RAČNICE. VYDÁVÁ ZVUK PROTEKAJÍCÍ VODY A JE ZAPUŠTĚNA DO HLUBKY – 4,5 METRŮ. KDE PŘED OSMI LETY PROTEKAL POTOK.

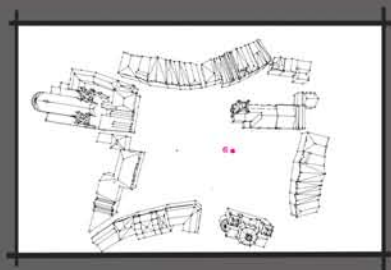
SLUCH

1. SKUPINA

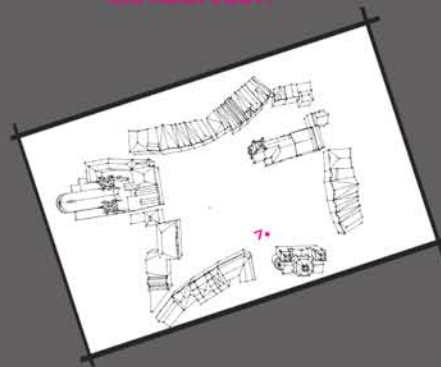
6

TYTO ČÍSLO 6 BUDE V
HLoubCE - 3 METRŮ A BUDE
Z NĚ VYCHÁZET ZVUK
ZVONKŮ, KTERÝ ZNAČÍ
BÝVALÝ VETŘÍK DO RADNICE.

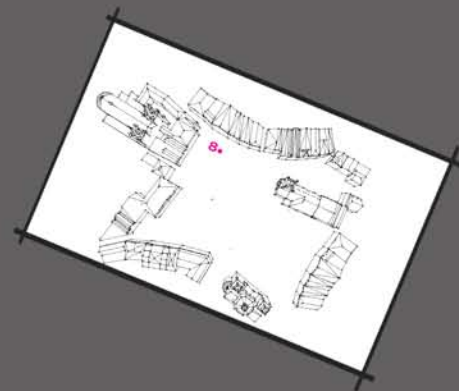
7

TATO POUKA BUDE PROUDIT DO
HLUBŠÍ VZDÁLENOSTI, A TO K
ZABÝPÁNĚ STUDNI NA ÚROVNI
- 6 METRŮ. BUDE VYSTUPOVAT NA
POVRCH A BUDE Z NĚ ZNĚT ZVUK
KAPÁJÍCÍ VODY.

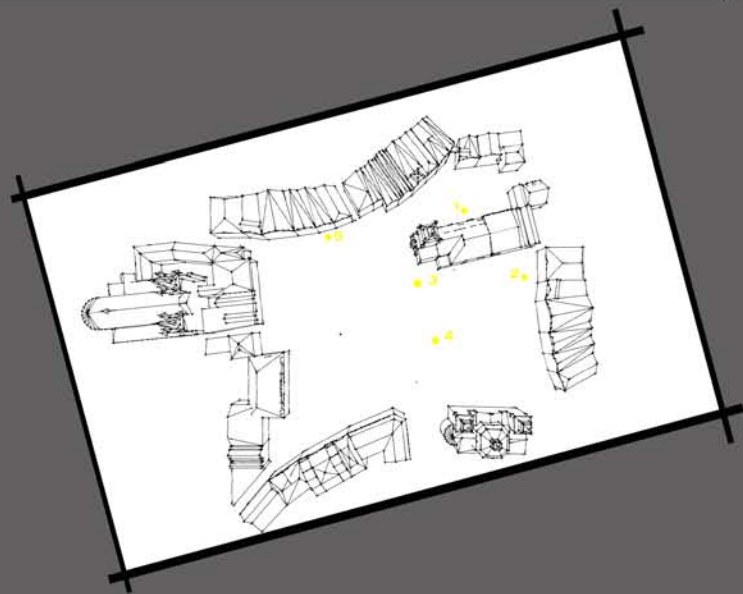

8

ZVUKEM ČÍSLO 8 BUDE KLA PŮT
KONKRETNÍCH KOPETÍ OZÝVAJÍCÍ
SE PO POVRCHŮ LÍNĚ NÁMĚSTÍ
V - 4,2 METRŮ HLUBKY.

2. SKUPINA

1

2

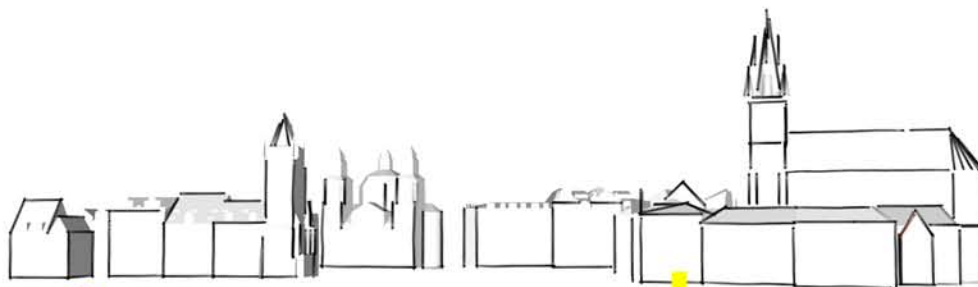
3

4

5

ZRAK

ZRAK

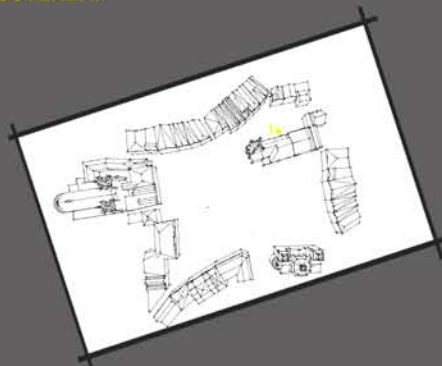

2. SKUPINA

DRUHÁ ČÁST BUDE ZRAKOVÁ, INFORMACE POSKYTNE PSANÝM TEXTEM. TRUBKA BUDE VYSTUPOVAT NA POVRCH DO VÝŠKY JEDNOHO METRU A BUDE OBSAHOVAT INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE HLOUBKY ROURY V PODZEMÍ.

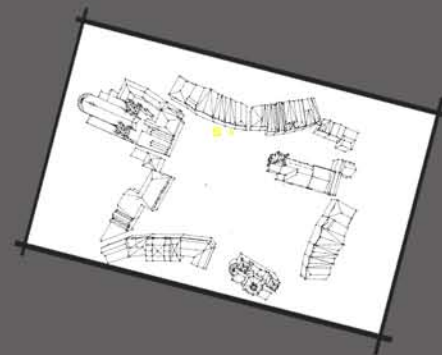
1

PRVNÍ TRUBICE BUDE -3,35 METRŮ DLOUHÁ A BUDE SMĚROVAT K BÝVALÉMU PŘÍZEMÍ DOMU, ZE KTERÝCH SE PO ZVÝŠENÍ TERÉNU STAL SUTERÉN.

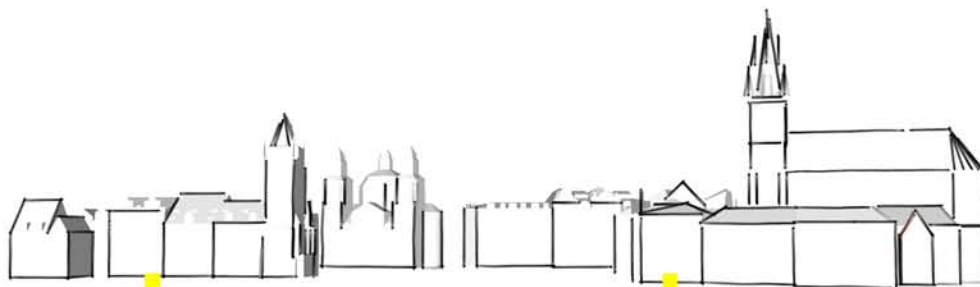
5

NEJDELŠÍ Z TÉTO ŽLUTÉ SÉRIE JE PÁTÁ TYČ, VEDE K NEJHLUBŠÍMU KOLEKTORU NA NÁMĚSTÍ A TEN JE UMÍSTĚNÝ V PODZEMÍ V HLOUBCE - 30 METRŮ.

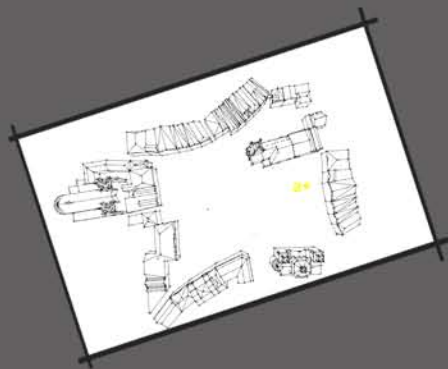
ZRAK

2. SKUPINA

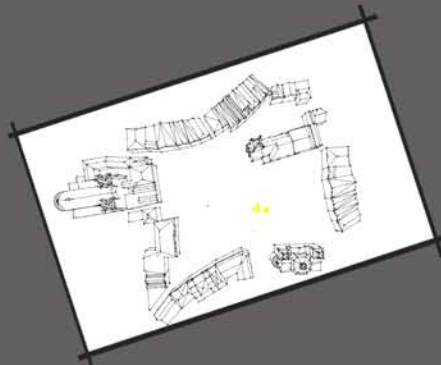
DRUHÁ TRUBICE BUDE VÉST DO
HLOUBKY - 4,5 METRŮ K PŮVODNÍ
LÍNII NÁMĚSTÍ, V TÉ DOBĚ ZVANÉ
STARÉ TRŽIŠTĚ

2

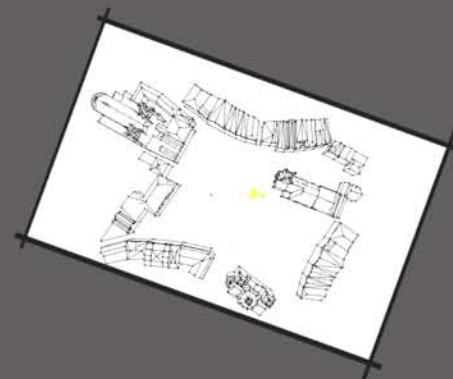
ČTVRTÁ TYČ ZNAČÍ TU NEJVĚTŠÍ
HLOUBKU NA STAROMĚSTSKÉM
NÁMĚSTÍ, A TO STEJNOU JAKO MÁ
RADNIČNÍ VEŽ, PROUDÍ AŽ DO
HLOUBKY - 50 METRŮ POD POVRCH.

3

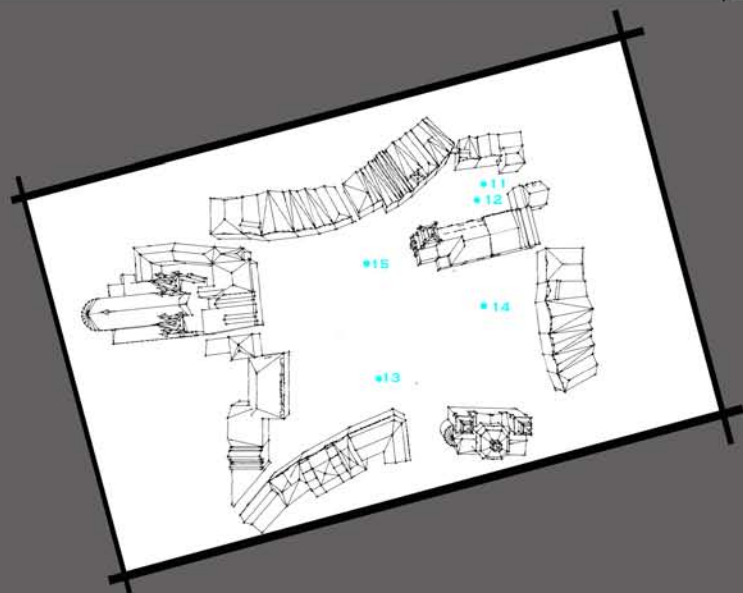

4

TŘETÍ TYČ VEDE POD POVRCH K
ÚPATÍ STAROMĚSTSKÉ RADNIČNÍ
VEŽE DO HLOUBKY - 7 METRŮ.

3. SKUPINA

VJEM

VJEM

3. SKUPINA

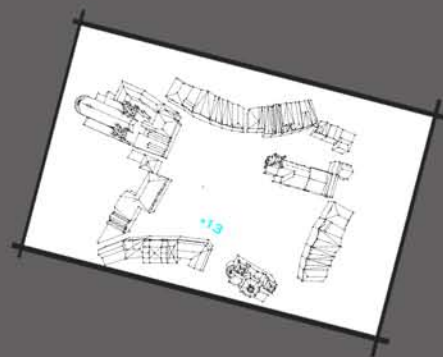
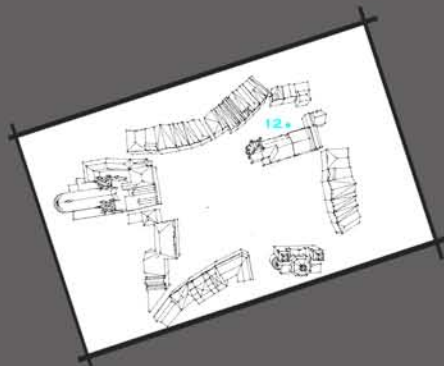
POSLEDNÍ TŘETÍ ČÁST BUDE VJEMOVÁ, BUDE ZDE PROUDIT VZDUCH, TEPLA ČI SVĚTLO Z PODZEMÍ NA POVRCH A BUDE VÝŠKOVĚ SROVNANÁ S POVRCHEM NÁMĚSTÍ.

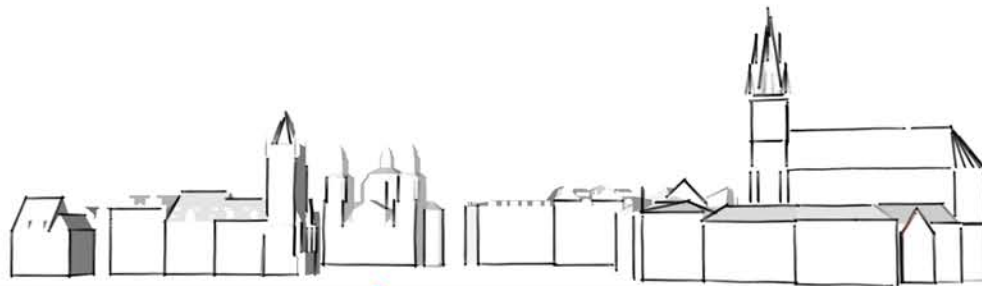
12

DALŠÍ DÍRA JE DLOUHÁ – 13 METRŮ, VEDE KE KOLEKTORU CII. A DÍKY NI JDE VIDĚT SVĚTLO, KTERÉ ZAJIŠŤUJE DRUHÝ ŽIVOT POD ZEMÍ.

13

TŘETÍ TRUBICE VEDE K BÝVALÉ KROCÍNOVÉ KAŠNĚ STARÉHO RYNKU Z ROKU 1526. BYLA O 2 METRY NIŽE, NEŽ JE STÁVAJÍCÍ POVRCH. HISTORIE PRAVÍ, ŽE STÁLA POUZE O JEDEN GROŠ MĚNĚ NEŽ KARLŮV MOST.

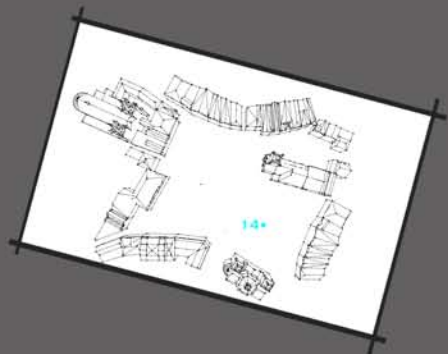

VJEM

3. SKUPINA

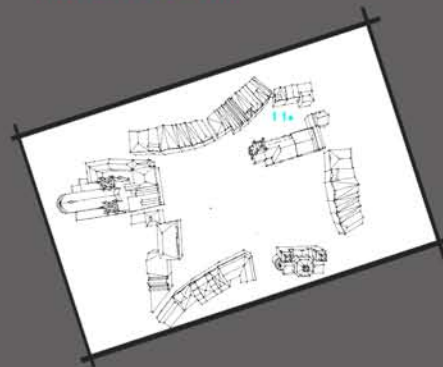
14

ČTRNÁCTÁ TYČ VEDE DO PŮ-
VODNÍHO GOTICKÉHO
VĚZENÍ A ŽALÁŘE V – 7
METRECH POD POVRCHEM A
DÍKY NÍ VYCHÁZÍ Z PODZEMÍ
ZATUCHLÝ ZÁPACH.

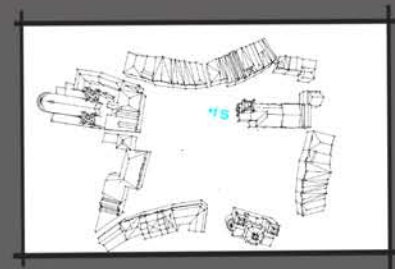
11

JEDENÁCTÁ ROURA JE ZAPUŠTĚNA
DO HLOUBKY – 35 METRŮ K TUNELU
METRA. PROJÍŽDĚJÍCÍ VŮZ METRA
PŘED SEBOU TLAČÍ VZDUCH A TEN
JE TENKOU TRUBKOU VHÁNĚN
NAHORU NA NÁMĚSTÍ, KDE SE DOS-
TÁVÁ NA POVRCH.

15

PÁTÁNÁCTÁ ROURA VEDE K BÝVALÉMU
MOROVÉMU SLOUPU, KTERÝ BYL POST-
AVEN V ROCE 1648, KTERÝ PŘED SVÝM
ZBOURÁNÍM ČNEL DO VÝŠKY 22 METRŮ.
TAKÉ TATO TYČ SMĚRUJE DO 22 METRŮ,
POUZE S TÍM ROZDÍLEM, ŽE VEDE DO
PODZEMÍ, ABYSTE SI TAKÉ PŘIPOMNĚLI
TAK DŮLEŽITÝ BOD STAROMĚSTSKÉHO
NÁMĚSTÍ.

REJSTŘÍK PRŮVODCE

2	POHLED DO PODZEMÍ
3	PODLED NA VŠECHNY TYČE
4	SLUCH
7	ZRAK
10	VJEM
13	REJSTŘÍK

